

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 33.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati jutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplat-
nike K 170, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo
K 225. Na pō i na cijelu godinu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 tilira.
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
14. kolovoza 1910.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u re-
dakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji
se više puta uvrćuju, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Stručno mnijenje o električnoj rasvjeti.

Inž. Gustav Baldauf podnio je na trg. zastupstvo svoje strukovno mnijenje glede uvođenja električne rasvjete u Samoboru, pošto ga je općina za to zamolila prigodom poznate ponude I. Deberta. Mnijenje i obrazloženje inžinira Baldaufa jest u bitnim točkama ovo:

Bilo bi veoma pogrešno i proti interesu mjesta, kada bi se ponuda I. Deberta uzela za isključivu podlogu rasprave oko rasvjetnoga pitanja te provocirao meritoran zaključak zastupstva u bud kojem smjeru. Pristupiti bi valjalo uopće cijelom nizu principielnih pitanja, dok je vijećanje o prihvatu konkretne kakove ponude tek pitanje dalje budućnosti.

Rasvjetni uređaj kojega grada ili mjesta takav je veće važan faktor u životu stanovništva i u kućanstvu grada kano takvoga, da svi jesne uprave općeno za tim teže, da se rasvjetni uređaj mjesta nalazi u rukama općine, a ne privatnika ili poduzeća. Tamo, gdje su takovi uređaji u privatnim rukama, nastoje uprave, da ma na koji način prispiju u javne ruke. Dobro upravljani rasvjetni uređaji jesu vrlo velikog dohotka za općinu bez tereta za njeno stanovništvo, dok uređaj, koji je u privatnim rukama jest u prvom i posljednjem redu tek posao, iz kojega vlasnik na teret

općine i njenih stanovnika hoće da crpa veliku dobit.

Nedavno je objavljena bilanca gradske plinare u Zagrebu za 1909. sa čistim dohotkom od 286.000 K., pa je nakon odbitka troška javne rasvjete preostalo još 97.000 K. Cijela dakle javna rasvjeta u gradu Zagrebu ne stoji općinu niti cigloga filira i još ostaje čistoga 97.000 K. Naravno, da te goleme svote potiču od prihoda privatnoga konsuma, no zato se ipak nitko ne može potužiti, da je potonji preskup.

Prvo principielno pitanje jest to, da li bi rasvjetni uređaj bio u rukama općine ili u rukama privatnoga poduzeća, ili bi se kombinirano izveo po poduzeću, na kojemu participira općina.

Nastojanje općine imalo bi ići za tim, da ona sama sagradi sebi rasvjetni uređaj bez utjecaja posrednika (kakav bi bio napr. Deberto)!

Kano primjer može poslužiti izvrsno uspjeti rasvjetni uređaj grada Karlovca u Ozlju.

Drugo je principielno pitanje, kakova bi bila rasvjeta koja se bez temeljitih študija riješiti ne može, jer valja birati između električnog svijetla i acetyleneke rasvjete. Potonja se ho može uspješno takmiti sa električnom, dok se rasvjetni plin može smatrati isključenim iz konkurencije.

Tu valja uvažiti financijalnu snagu stanovništva, jer je acetylen znatno jeftiniji

od električne rasvjete, koja spada među najskuplje rasvjete.

Ponuda za gradnju rasvjetnog uređaja mora da izadje iz javne konkurencije, jer potonja daje prilike savrnjivati i odvagati prednosti i nedostatke pojedinih ponuda, dok se raspravljajući jedne jedincate predložene ponude (kao napr. u ovom slučaju Debertove) imade kano neumjesno i beskorisno otkloniti.

Prema informacijama kod uprave gradske munjare u Zagrebu posve je stalno, da će se još tečajem ove godine dakle za 6 mjeseci odlučiti pitanje, da li će grad izvesti hydroelektričnu centralu na Savi i kada.

U slučaju podignuća te centrale mogao bi Samobor postati konsument iste.

Prema tome bi se imalo predbježno čekati do konca ove godine, dok se to pitanje ne riješi.

U jesnom slučaju ne bi se međutim Samobor imao bezuslovno baciti u naručaj gradu Zagrebu, već bi se ipak imao raspisati natječaj kod kojega bi mogao grad Zagreb konkurirati sa svojom centralom na Savi.

Iza taj — po Samobor očito povoljan slučaj — mora si općina pridržati i rezervirati mogućnost izbora i međusobnog izravnjavanja. Za slučaj sporazuma sa Zagrebom imala bi biti općina kano takova jedan konsument prema gradu Zagrebu, a dobavljač prema svojim stanovnicima.

Jedan odlični gost.

Nuto me u mom dragom Samoboru, a prijatelji pozdravljajući me donose mi prvu srdačnu vijest: „Sjutra nam dolazi dr. Ilešić iz Ljubljane!“ Ko sretniji i radosniji od mene. Upoznao se s njime taman onako, kako se upoznao sa Čehom Černym (Jan Rokyta), Srbom Ševićem, Lužičanom Mukom, Poljakom Grabowskim i mnogim drugim slavenskim književnicima, pismeno izmjenjujući s njima godinama misli i ideje o književnim i kulturnim prilikama bratskih naroda. Stupivši u pismeni saobraćaj sa Ilešićem, upoznao iz njegova brza i često vrlo teško čitljiva pisma silnu zaposlenost njegovu, a mogao sam to razabrati i iz mnogostručnosti njegova literarnoga a i društvenoga rada, onda iz novinskih vijesti, u kojima se tako često čita njegovo vazda tako simpatičko ime. Ali pored svega toga on bi vazda našao vremena, da mi pomogne nahviti koju rijetku knjigu, kojom bi upotpunjavao svoju zbirku narodne poezije, makar da to ne bijaše tako lahak posao, jer su najstarije edicije vrlo rijetke a i teško izlaze na vidjelo.

I tako dopisivasmo gotovo dvije godine. Lično se upoznasmo prošlih praznika

u bijeloj Ljubljani, kad sam ono sa sarajevskim učiteljskim pripravnicima — danas već gotovim učiteljima — putovao na Bled, izvor Savice, Postojnu, Trst i dalje do Dubrovnika.

Medju stotinama ljudi — makar da mu govor nikad ne vidjeh slike — upoznao simpatičko mu lice. Moj se pogled odmah sustavio na mršavom osrednjem mužu sa bujnom kosom i uzanom ravnom bradicom i tankim strunastim ali sigurno uzvinutim brkom i dubokim milim i prijatnim očima.

Upoznavši nas po fesovima, pohrlio je k nama, a njegov rek bi elektrizovani stupaj i mršavo i bledjano lice i opet me utvrdilo u mom prvom dojmu, što ga osjetih, vidjevši njegovo pismo, da taj muž radi dan i noć, i da su njegove brige vrlo velike i mnogobrojne.

Pozdravismo se ko braća i utvrdismo ponovo naše prijateljstvo, a da bude ono još irajnije, i pobratismo se. Kako da me onda ne uzraduje vijest, da ću ugledati za nekoliko sati u mom zavičaju tu čestitu slovensku dušu, odličnog književnika i najjačeg pobornika za slovensko-hrvatsko jedinstvo. A veselili su se tome i drugi Samoborci, koji znadu Ilešića po njegovim sjelima u Slavenskoj i Šolskoj Matici i po

njegovom ostalom književnom radu, koji je vrlo bogat.

I dodje čas bratskog susreta, a moji Samoborci pozdraviše dičnoga Slovenca doičnim poštovanjem na svakom njegovom koraku. Došao je amo sa malim petogodišnjim sinčićem Milivojem, da se oporavi od nemile boljetice, koja mu bila pritiska i onako slaba prsa, a vukla ga pored prirodne ljepote amo i želja, da obidje rodno mjesto Vrazovog ideala i onaj centar, gdje su se sakupijali naši ilirski prvaci. Prirodne ljepote posve ga začarale, makar da i njegova domaja njima obituje, ali njega puno više zanimalo grob Ljubičin, spomenik Perkovec, raka Livadičeva, arkiv samoborskog poglavarstva, Reizerove slike kista Stroyeva i mnoge druge slične stvari. Osobito ga zanimalo pričanje čestitoga nam starine Reizera, koji je živa knjiga ne samo Samobora nego i naših političkih i kulturnih prilika od šezdesetih godina ovamo. Ja sam slušajući to pričanje i opet živo zaželio, da koji njegovih sinova to sve pribilježi, jer su ovaka zapamćenja ponajljepši prilog za svakoga historiografa.

(Svržit će se.)

Tim bi si načinom općina osigurala neki stanoviti prihod, koji može tečajem razvitka grada dovesti do besplatne javne rasvjete.

Ako dakle općina i ne bi bila vlasnici svoje centrale, ipak bi mogla u stanovitom opsegu uživati koristi od rasvjete.

Prije svega valjalo bi priugotoviti podloge za natječaj.

To je u prvom redu položajni nacrt grada sa oznakom mjesta i ulica, koje valja rasvijetliti. Nadalje valja pomno prikupiti podatke o predvidivom privatnom potrošku te o potrošku energije u obrtne svrhe i td.

Sve ovo iziskuje mnogo truda i vremena, a bez ovih podataka ne može se prijeći na dalje konkretne zaključke.

„Jeka“ kod Mihanovićeve proslave u Klanjcu.

(Dopis.)

Dne 7. kolovoza o. g. oputilo se naše pjevačko društvo „Jeka“ rano ujutro korporativno i pod društvenim barjakom preko Čateža i Bizela u Klanjac, u lijepo zagorsko mjestance, gdje je Antun Mihanović gledajući onaj krasan kraj propjevao:

„Lijepa naša domovino,
Oj junačka zemljo mila“

Na taj dan bilo je otkriće spomenika tom narodnom pjesniku, čiju je pjesmu hrvatski narod odabrao za svoju narodnu himnu. U ubavom zagorskom mjestancu skupilo se je dosta hrvatskoga naroda, a osim nekih odličnika bilo je zastupano ponajviše raznih pjevačkih i sokolskih društava iz provincije. Mjestance je bilo iskičeno sa zastavama i cvijećem, a na stupovima bili su stihovi ilirskih pjesnika. Spomenik je postavljen na glavnom trgu izrađen rukom hrvatskog umjetnika i rodjaka Mihanovićeve Roberta Franješa - Mihanovića. Ovoj narodnoj slavi pohrlilo je, kako već spomenusmo, i naše pjevačko društvo „Jeka“.

Ujutro bila je ponajprije velika misa u franjevačkoj crkvi; staroslavensku misu pjevalo je na koru pjevačko društvo „Kolo“ iz Zagreba.

U 11 sati sastala su se sva društva i korporacije na Mihanovićevoj trgu, te je otkriće započelo sa pjevanjem „Lijepa naša domovina“. Zatim je dr. Ortner, tajnik društva za hrvatsku prosvjetu, krasnim riječima izrekao apoteozu pjesniku, a umjesto bolesnog kan nika dra. Iyckovića pročitao je njegov govor kateketa Čukac. Iza njega progovorio je hrvatski romansier Šandor Gjaliski, koji je opet u svom govoru spomenuo krasote ovog kraja, no bješe prekinut silnom kišom. — Nato je stupio na tribinu predsjednik „Matice Slovenske“ dr. Fran Iščić, naš nedavni gost samoborski i oduševljeno kao uvijek govorio o slozi Slovenaca i Hrvata. Narod mu je oduševljeno klicao i zahvaljivao. Uto i sunce granu pa se prešlo na polaganje vijenaca.

Prvi je položio na spomenik srebrni lovor-vijenac u ime zemlje veliki župan g. pl. Jelačić, zatim zagreb. načelnik Holjac, varaždinski načelnik Magdić, te društva.

U ime pjevačkog društva „Jeka“ položio je na spomenik vijenac iz božikovine sa velikom vrpcom član „Jeka“ dr. Krnić rekavši u svom govoru: U ime hrvatskog pjevačkog društva „Jeka“ koje ima za geslo „Za dom i roda čast, pjevat nam je slast“ visoko i na prvo mjesto među svojim pjesmama diže Mihanovićeve narodnu himnu, „Lijepa naša domovina“ stoga mu za harnost polaže ovaj vijenac na spomenik i kliče „Slava pjesniku narodne himne!“

Iza otkrića oko 1 sat popodne bio je banket i sveopća narodna veselica u cijelom mjestu, te je iza raznih zdravica pjevala i naša „Jeka“ te nazočne zadivila svojim skla-

dnim pjevanjem, tako da su mnogi čestitali našem predsjedniku i zborovodji.

Pošto je bilo kišovito, to se je počelo sve razilaziti noseći u srcu lijepu uspomenu na tu slavu, gdje je proslavljena naša himna koja svakoga Hrvata uznosi, razbudjuje ponos i sokoli na požrtvovni rad za sve, što je lijepo i dobro. Tako je i naša „Jeka“ kao lane kod proslave Gajeve, tako i ove godine kod slave Mihanovićeve osvijetlala si pjesmom lice.

Iz zastupstva opć. Podvrh.

Ova je sjednica održana dne 9. o. mj., pa je u njoj iznajprije izabran reklamacioni odbor za nove izborne listine. Nadalje je načelnik pročitao odnosne dopise glede gradnja škola u Smerovišću i Kotarima, te ističe, da bi za ove dvije gradnje, te gradnje projektiranih škola u Noršić-selu, Mirnovcu i Lugu trebalo glavnice od 150.000 K. — Zastupstvo izabire posebni odbor, koji će, radi važnosti predmeta, proučiti sva školska pitanja, koja su na dnevnom redu, pa će tek izatoga moći stvoriti konačno zaključak. — Zastupstvo ulaže nadalje utok na zem. vladu protiv odluke županijskog upravnog odbora, kojom je određeno proširenje jednorazredne škole u Lugu u tro-razrednu. Odbor je za to, da se proširi samo u dvorazrednu radi velikog troška, što ga općina ima već sada za škole, i koji će još znatno narasti uslijed raznih školskih novogradnja.

Upravitelj župe u Noršić-selu g. Samobolek traži za održavanje škole na nagradu, koja pripada namjesnom učitelju kao i naknadu za prostorije — Odbor mu podijeljuje 500 K čime se nazočni upravitelj zadovoljava.

Glede osiguranja podvoza vjeroučiteljima zastupstvo podastire zem. vladu mišljenje, da se vjeroučite jima daje podvoz u naravi.

Načelnik priopćuje, da je ostala neuvažena predstavka na zem. vladu za potporu glede adaptacije školske zgrade u Mirnovcu. — Izabrani su školski odbori za škole Podvrh u Samoboru, Lug, Rude, Kotari i Noršić-selo.

Načelnik konačno priopćuje, da će se u ostavinskom predmetu pok. Aleksa Padarčića, um. župnika u Noršić-selu putem javne dražbe prodavati njegove nekretnine, a među ostalim i one u Noršić-selu, na kojima se kani podignuti školska zgrada. Opć. zastupstvo ovlastilo je načelnika Simončića, da rečenu nepokretnost izdražbuje, a uspjeh priopći zastupstvu. Time je dnevni red iscrpen i sjednica dovršena.

Domće vijesti.

Proslava kraljeva rođendana. 18. kolovoza navršuje se 80. rođeni dan našega kralja. Narodi prostrane Austro-ugarske monarhije proslavit će taj dan s velikom radošću, te će u nepokolebljivoj svojoj oduševljenosti i sinovskoj ljubavi, koju oduvijek osjećaju prema sijedom, plemenitom i uzvišenom vladaocu i kralju dizati k nebu iskrenu molitvu: Da Bog uzdrži i poživi Njegovo Veličanstvo Franju Josipa I. do krajnjih granica ljudskoga života na spas, slavu i sreću njegovih naroda.

U Samoboru će toga dana biti svečana služba božja sa „Te Deumom“ u 9 sati, pa će joj prisustvovati sve ovdajnje oblasti, uredi i korporacije.

Uoči kraljeva rođendana zvonit će u župnoj crkvi po naredbi nadbiskupskog ordinarijata pol sata i to po večernjem zvonjenju na „pozdrav andjeoski“.

Jubilarni spomen-krst uručen je gg. kr. kotarskom predstojniku Milanu Kijučecu, pristavu Bogdanu Cvijanoviću, liječniku Dr. Božidaru Krniću, šumaru Dr. Vasi Vučkoviću, podvorniku Ivanu Crnkoviću i nadlugaru Tomi Bradaču.

Djeca u slavu kraljeva rođendana. Odbor gospodja, što se nalaze ovdje na ljetovanju, priredjuje ophod djece sa lampionima po mjesnim ulicama u 8 sati uveče u slavu rođendana Njeg. Veličanstva. Roditelji s djecom, koja žele sudjelovati, neka dodju 17. o. mj. do 8 sati u bašču Pansiona.

Promaknuće. Kapetan izv. sl. gosp. Viktor Jenko o promaknut je na čast majora. — Čestitamo.

Dar vatrogasnom društvu. Prometna uprava samoborske željeznice uvažujući humanitarnu zadaću vatrogasnog društva, priposlala je potonjemu svotu od 10 K. Zapovjedništvo vatrogasnog društva zahvaljuje najusrdnije na ovome daru.

Iz kot. oblasti. Kot. pristav g. Bogdan Cvijanović nastupio je dopust na 2 sedmice.

Inspiciranje oružništva. Oružnički natporučnik i vodni zapovjednik zagrebački g. Bogumir Rumler inspicio je ovdajšnju oružničku postaju kroz dva dana.

Izborne sab. listine. Protiv izloženih novih listina do danas su stigle 2 reklamacije.

Kod današnje proslave „Zore“ zastupa naše pjev. društvo „Jeku“, njezin predsjednik gosp. Mirko Kleščić.

Učiteljski sanatorij u Hrv. Primorju. Primili smo prijedlog vinodolskog učiteljskog društva potpisan po predsjedniku Galiću i zamjeniku tajnika, Samoborcu Ivanu Freslu, za uređenje učiteljskog sanatorija. Stvar se sama po sebi hvali, a društvo je pomno i iscrpivo razložilo način i put, kako bi se pristupilo gradnji ove opće korisne i važne institucije. Hrv. javnost simpatično je pozdravila ovaj naum.

Nezgodna kapetana Korwina. Javljaju iz Argentana u Francuskoj: Ovdje je manevrirao svojim aeroplanom kapetan Korwin. On je već izveo vrlo uspješnih lijetova no ovaj put uslijed nenadanog nevremena prebaci mu se aeroplan, a sam kapetan ostade ozlijeđen na ramenu.

Koncert za popravak staroga grada. Samoborski športski klub „Sišmiš“ priredjuje danas u nedjelju dne 14. kolovoza u 8 sati na večer u hotelu „Pension Samobor“ veliki koncert u korist popravka staroga grada. Klubu je uspjele za koncert angažovati najbolje koncertne sile što jasno pokazuje sljedeći program:

1. Hatze: a) Majka; b) Kad mladijah umrijeti. Pjeva g. Viktor Novak. — 2. Leschetzky: Tarantella. Izvadja na klaviru g. prof. A. Kugler. — 3. Drdila: a) Souvenir; b) Serenada. Izvadja na guslama g. Josip Novak, apsolutni hrv. zem. glazbenog zavoda. — 4. Popp: Švedski koncert A-dur Izvadja na flauti g. V. Radković, pravnik. — 5. Deuza: Trio. Izvadjaju gg. Zvonimir Strmac, član zem. kazališta (tenor), J. Novak (gusle) i prof. A. Kugler (klavir).

Poslije koncerta zabava i ples. — Klub se nada, da će ovaj birani program kao i svrha za koju se koncert daje privući svakog samoborca na koncert; jer će mu sam koncert biti pravi umjetnički užitak, a ujedno će da podupre klub i nastojanju oko održanja staroga grada.

Ulaznica po osobi 1 krunu. — U subotu t. j. u predvečerje rasvjeta staroga grada.

Na vatrogasnu slavu u Ljubljani. Sjutra i preksjutra slavi vatrogasno društvo u Ljubljani 40-godišnjicu opstanka. Onamo dolaze vatrogasci iz sviju slavenskih zemalja. Iz Samobora prisustvuje ovdje deputacija vatrogasnog društva od 7 članova pod vodstvom vježbatelja g. Melničaka, te vodje g. Noršića.

† **Mirko Fabijančić.** Opet je jedan od starih veterana, jedan iz zanosne dobe ilirskoga i patriotskoga pokreta otišao Bogu na istinu. Izdahnuo je svoju dušu proživjele subote Mirko Fabijančić, vlastitim kalinovički i bivši mnogogodišnji načelnik nekadanje velike upravne općine u Kalinovici

koja je danas — kako je poznato — razdijeljena na 3 općine. Pokojnik, koji je bio vateren domoljub, sudjelovao je kao mladić u ilirskom pokretu, te je godine 1848. za bana Hallera ranjen na Markovom trgu. — Djelovao je u svoje vrijeme mnogo na javnom polju, bio je u jednoj periodi za sedamdesetih godina narodnim zastupnikom, bavio se uspješno gospodarstvom, a pod stare dane povukao se u svoj dvorac Mirkovdol. Njegova kuća bila je otvorena svakom prijatelju, za njegovim gostoljubivim stolom orile su se rodoljubne pjesme i ranosile na stara dobra i proš a vremena. — Spomena je vrijedno zabilježiti, da je u njegovoj kući kao bilikum služila drvena posuda u formi „škafica“.

Pokojni Fabijančić doživio je 84. godinu života. Pokopan je u ponedjeljak na sv. nedjeljskom groblju uz saučeste više odličnika iz Samobora, Sv. Martina i Sv. Nedjelje te okolišnog seljaštva. Oplakuje ga njegov nasljednik, sudb. pristav g. Vidale, komu je pokojnik bio pravi počim i odgojitelj. — Laka mu zemlja!

Zabave. Hotel Pension priređuje veliku šaljivu večer sa tombolom, poštom, menežarijom i t. d. 21. o. mj. Čist je prihod od zabave za siromašnu školsku mladež trga Samobora.

Stavnja. Jučer je bio ovdje prvi dan stavnja i to za općinu Podvrh.

Po ulicama pjevaju momci okićenih klubuka, a i u dvorištu stručne škole u kojoj se stavnja ljetos obavlja, vrlo je živahno. — Danas je proglašeno sposobnima 58 obavez.

Tvornica štapova u Bregani moli nas, da pričimo, da je pohađanje tvorničkih prostorija zabranjeno, a isto tako, da se u samoj tvornici ne prodaju štapovi po komadu. Ovi se mogu dobiti u Samoboru u više trgovina.

Obnova školskih odbora. Budući da mandat školskih odbora u našem kotaru ističe koncem rujna t. g. pozvana su zastupstva, da do toga roka pristupe k izboru novih školskih odbora, odnosno da kot. oblast predloži mjes. školske nadzornike.

Kako na drugom mjestu izvješćujemo, općina Podvrh već je obavila ove izbore za područja svojih škola.

† **Savica Kogoj**, učenica ženske stručne škole, umrla je ovdje u prvom cvijetu života, u dobi od 14 godina nakon duge i teške bolesti. Sprovod joj je danas poslije podne u 5 sati iz kuće žalosti. Mladjahnjoj i dobroj pokojnici laka zemlja.

Lovrenski sajam bio je dosta slab, jer nije bilo trgovaca. Dotjerano je 737 komada goveda, od čega je prodano 160, te 82 svinje od kojih je prodano 20.

Pučka skupština u Sv. Martinu i Stupniku. Narodni zastup. Dr. Ante Radić zatražio je kod kr. kotarske oblasti dozvolu za održavanje javne pučke skupštine pod vedrim nebom i to u Sv. Martinu Pod Okićem na ledini pred crkvom za dan 14. kolovoza u 8 sati ujutro, i u Stupniku Hrv. kraj crkve za isti dan u 12 sati o podne. Na dnevni je red stavio: tumačenje ustavnih prava i novog izbornog zakona, tumačenje programa seljačke stranke i razlaganje o političkom položaju u domovini. — Kod skupštine, koju je oblast dozvolila, funkcionirat će kao oblasni povjerenik, kotarski predstojnik, gosp. Milan Kijučec.

Po susjedu sa kolecima. Seljaci Stjepan, Miko, Mato i Andro Golubiček kivni nešto na svog susjeda Roka Majdaka navališe neki dan na nj kolecima pred njegovom vlastitom kućom, te njemu i njegovom sluzi Ivanu Ordiniću zadaše više lakih tjelesnih ozljeda. Prijavljeni su kr. kotarskomu sudu u Samoboru.

Ukrali i prodali drva. Trgovac drva Nikola Petrović iz Karlovca imao je veću količinu drve u šumi „Dubrava“. Seljaci Martin i Petar Marović iz Rakov Potoka prisvojili su od tih drva 10 i pol hvati, te ih odvezoše i prodaše na ciglani Sigismunda Valeria Vidoni u Sv. Klari. Prijavljaju se kot. sudu.

Ubo ga u vrat. Oružnička ophoda u Obrežu izvidila je, da je dne 5. o. mj. u selu Emerju, opć. Stupnik, željeznički stražar retar Kos istonijesnog svog susjeda Andru Bedeka iz čista mira uto nožem u lijevu stranu vrata, te mu zadao laku tjelesnu ozljedu. Kos će odgovarati radi svoga čina kaznenom sudu.

Umrli u Samoboru od 8. do 14. kolovoza.

Jelisava Kogoj, kćerka opć. potrošara. Šmidhenova ulica br. 17 od tuberkuloze pluća.

DOPISI.

Sv. Martin Pod Okićem, dne 8. kolovoza 1910.

U posljednjem broju „Samoborskog Lista“ u notici „Školsko pitanje u općini sv. Martin“, naveden je zaključak opć. zastupstva, koje je opet zauzelo novo stajalište u pitanju proširenja škole u Sv. Martinu. Zastupstvo je namre zaključilo, da bi se gradila dvorazredna škola u Galgovu, a sadanja imala bi ostati netaknuta jednorazredna, a kao razlog navodi gravitiranje najvećeg broja sela prema Galgovu. Razmotrimo ovo najnovije stajalište, neka se čuje i mnijenje većine općinara. Time će biti udovoljeno i želji sl. uredništva, koje je opravdano istaklo želju, da se čuje i drugo zvono iz Sv. Martina.

Sadašnja škol. općina ima ova sela: Sv. Martin, Dolec, Podgradje, Tlake, Konščica, Molvice, Falašćak, Galgovo, Pavučnjak, Petkov i Drežnik, sa preko 500 sposobnjaka. Od škole najudaljenija su sela: Tlake 4—5 km, Pavučnjak 3—4 km, Petkovbreg 5—7 km i Drežnik 4—5 km., a sva ostala sela neznatno su udaljena. Selu Tlake, koje je osamljeno može se pomoći jedino time, da zasejak „Terehajski breg“ otpadne pod Kotare, dok je donjim Tlakama škola oko 200 sata udaljena. Ako bi se imala osnovati nova škol. općina, to se imadu uobzir uzeti samo sela: Pavučnjak, Drežnik i Petkovbreg, sa 96 sposobnjaka, a podnipošto Galgovo, koje je jedno od najbližih sela sadašnje škole.

Uzevši sve to uobzir, vidi se neumjesnost zaključka opć. zastupstva glede gradnje dvorazredne škole u Galgovu i to s ovih nepobitnih i skroz objektivnih razloga:

1. Što je upravni odbor županije zagrebačke već godine 1907., a i ove god. u svojoj sjednici održavanoj 16 srpnja odlučio, da se sadašnja škola imade proširiti u dvo, eventualno u trirazrednu.

2. Što je opć. zastupstvo u svojoj sjednici održavanoj 30. ožujka ove god. stvorilo zaključak, da se jednorazredna pučka škola u Sv. Martinu proširi u dvorazrednu. (Otkuda dakle najednom taj preokret? Ured.)

3. Što je selo Sv. Martin zaista jedino središte škol. općine.

4. Što je selo Galgovo tek 1—2 km udaljeno od sadanje škole.

5. Što je selima Falašćak i Molvice, koja bi prema zaključku opć. zastupstva potpala u tu novo zasnovanu školu, zgodnije i bliže oko 10 čas. u školu Sv. Martinu.

6. Što bi na udaljenijim selima, na koja se imade najviše obzir uzeti, jedva neznatno bilo pomoženo.

Osim toga poznato je, da je samo mjesto Galgovo izvršeno vjetrovima, u zimi sniježniju zapusima, kao i oskudici pitke vode.

Čudno je dakle, kako je opć. zastupstvo došlo najednom stvarati si tako protivuriječan zaključak u škol. pitanju. Sigurno je da nema druge svrhe, nego da ovo goruće pitanje oko proširenja škole u Sv. Martinu, za koje govori ove godine 542 sposobnjaka željnih nauke i prosvjete, makar i na neko vrijeme odgodi. Želja je i nada većine općinara, da će više oblast utok i zaključak opć. zastupstva od 1. kolovoza ove god. ukinuti, da se tako što prije ovo goruće pitanje riješi.

Gospodarstvo.

Kako ćemo produjiti život starim ranjavim voćkama.

Imade pojedinac starih dobre vrste voćaka, koje bi htio što duže uzdržati, da mu rode radi slasnog izvrsnog ploda. No te voćke suše se, ginu uslijed mnogih rana i šupljina, koje su nastale nerazumnim odrezivanjem grana (kresanjem) što je prouzročilo gnjiloću (trujež) drva.

Na tom mjestu, gdje toga ima, neka se najprije sav trutež izreže i potpuno iščisti. Zatoga se namaže cijela šupljina sa 10 po sto rastopinom vognog karbolinuma „Dendrin“. Zatim se šupljine ispune zbukom priredjencnom od cementa. Ovime će se sprječiti, da dopire u šupljine vlaga, zrak i svjetlo od čega trutež prodire sve dublje i dublje u drvo.

Ako to učinimo, produjiti ćemo takim voćkama normalan razvoj, odnosno život, a naravno i plodovitost još na dugo godina. C—r.

Berba kukuruze.

Kr. zem. vlada izdala je naredbu glede branja (jamatve) kukuruze. Često se namre događa, da gospodari beru kukuruz prije no sto dozrije, te pri tom počinjaju kvara na kukuruzi onih gospodara, koji razložno žele ostaviti kukuruz na polju, dok dozrije. Tako se sile valjami gospodari, da radi samovolje drugih moraju i sami prije reda pobrati kukuruz. Da se prepriječi ovaki neracionalni postupak, određuje vlada: 1. da kot. oblasti svake godine odrede rok, prije kojeg se ne smije kukuruz pobrati. Taj se rok određuje za svaku pojedinu općinu nakon saslušanja zastupstva dotičnih općina. Ustanovljeni rok ima se razglasiti običajnim načinom. Gospodarima, koji uz omaci ili kasnije rodeći kukuruz saue i rano zoreci, može se dozvoliti i raniji rok. Prekršatelji naredbe kaznit će se globom odnosno zatvorom. — Naše općine su pozvane, da do 10. rujna podnesu oblasti mnijenje zastupstva glede ustanovljena roka za ovu berbu.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Izjava.

Na „odgovor“, što su ga šestorica trgov. namještenika u posljednjem broju Samoborskog Lista od 7. o. mj. na moj očitovanje uvrstili, nemam ništa drugo da uzvratim, nego da ostajem u cijelosti kod moga prvobitnog očitovanja, a za nanešen mi uvredu imat će dotična gospoda prilike da za svoje objede na nadležnom mjestu nastupe dokaz istine.

Time je stvar za mene u javnosti svršena, te se ni u kakovo daljne razglabanje s tom gospodom više ne upuštam.

U Samoboru, 12. kolovoza 1910.

Stj. Fresl ml.

Solidna dobra djevojka

koja znađe i kuhati, traži se za mjesto izvan Samobora. — Poblize u tiskari Samoborskog lista.

Prodaje se

razno pokućstvo

upitati u tiskari Samoborskog Lista.

**Prvi Samoborski
umjetni mlin na čigre s valcima
i tvornica ječmenove kaše.**

Izrađuje najfinije pšenično brašno i ječmenovu kašu uz najjeftinije cijene, te se preporučuje cijenjenom općinstvu Samobora i okoline.

Andro Nagode, Samobor.

**Rendes-vous Samoboraca u
Zagrebu.**

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Noz i krasno uređjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Opće poznata
Osječka
**MARIJINA
MAST**

rabi se uspješno protiv pjege, našalje za uščuvanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:
1 veliki lončić . . . . K 1.—
1 mali lončić . . . . K —70

Salje se pouzjećem i to najmanje 2 velika ili 3 mala lončića.
Ljekarna Majci Božjoj pomoćni.
Ivana Govorkovića,
OSJEK I., Slavonija.
U Samoboru se dobiva u ljekarnici M. KLEŠČIĆA.

Kurje oči

operiram najsavjesnije i na najmoderniji način sa svim oprezom i najboljim uspjehom. Cijene umjerene.

Alojs Feldman,
masseur Hydrop zavoda

**Uspješno se oglašuje u
„Samoborskom listu“**

Naučnik iz bolje kuće prima se u tiskari S. Seka, Samobor.

E. Presečki, Samobor

javlja ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg

portland cementa

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:

100 kg. po K. 4.—
50 kg. po K. 2.—

Vreće zaračunavam po 50 fil., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Preporučujući se, za što obilnije narudžbe, bilježim

veleštovanjem

E. Presečki.

Chinoferrin okrepiljuće sredstvo za slabe i nemoćne, te bolesne na želudcu. Boca od pol litre K 2-40.

Dr. Milana Biščana **probavni prašak** za želudac. Cijena kutiji 1 K.

Samoborska vinovica

za jačanje mišica i odstranjenja umornosti. Kod trganja i protiv glavobolji. — Cijena boci 1 K.

Balsam protiv kurjim očima

Sigurno sredstvo. Cijena boci 1 K.

Švedske kapl. Staro i prokušano sredstvo proti bolesti želudca i pomanjkanju teka. Boce po 1 K i K 1-60.

Samoborske pilule za čišćenje.

Kutija K 1-20.

Praška za zube sve vrsti. Najfinije kefice za zube. Parfuma i sapuna samo najfinije vrste.

Razne medicinske specialitete i kirurškičke sprave. Mineralne vode uvijek svježe punjene dobivaju se u

Ljekarni Mirka Kleščića

u Samoboru.

Razglednice samoborske te razne druge, kao umjetničke, razni vidici, ruže, ljubovne, čestitke, djeca itd. — dobiju se najjeftinije u papirnici S. Seka, Trg Leop. Salvatora.

5500
svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju, da
KAISER-ove
prsne karamele
sa tri omorike
najuspješna. odstranjuju

Kašelj

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac
Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 fil.
Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆA
Ljekarnika u Samoboru.

Bez konkurencije!

Nigdje ni bolje ni jeftinije!

Svoj k svome!

Samoborci, poduprite samoborski obrt!

1 kg bijelog samoborskog kruha 18 nvč.

1 kg raženog samoborskog kruha 16 nvč.

Najraznovrsnije pecivo, fino, ukusno, priznato najbolje kvalitete
proizvodi i prodaje

I. hrvatska uzorna pekarnica u Samoboru

Eduarda Presečkoga.

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR.

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

Preporuča se sl. p. n. općinstvu za točnu i solidnu izradbu svih tiskarskih radnja, a napose veleč. gg. svećenicima, župnim uredima, gg. učiteljima, kotarskim, općinskim i privatnim uredima, štedionicama, bankama, trgovcima, obrtnicima, gostioničarom itd. za izradbu tiskanica, listovnih papira, računa, omota, memoranda, opomena, posjetnica, zaručnih i vjenčanih karta, osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u škataljama, pripovjernih, školskih i trgovačkih knjiga, koledara te otso-risačeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.